

Buchty, vdolky, chléb

2.varianta scénáře

Všechno bude probíhat rychle, bez prodlev, tak jako malé děti spontánně střídají činnosti. Aby to fungovalo na jevišti, je třeba, aby starší vyvažovali prostor, aby rytmické hry byly přesné a v předělech – tam, kde vzniká nápad, byla štronza, aby bylo čitelné, kdo je ten “energický”. Kontrast bujně hry a jemnějšího tance, něžnější hry na chleba a prozaického konec – napojení do současnosti.

Na scéně je trakař s pytle, který tam zůstal po předcházejícím souboru. Malé děti k němu přicházejí, jeden si pytel zkusí nahodit na záda a nést, jiný zavolá:

Já jsem taky pytel, neste mě taky!

Dobíhají další, ve dvojicích zády k sobě si hrají “na pytle”(Zkoušeli jsme s malými.). Mezitím už přicházejí velká děvčata, líbí se jim hra a zpívají:

**Šel jsem do Slavkovic,
měl jsem pytel kvasnic,
něco jsem prodával,
něco jsem rozdával,
až mi nezbylo nic.**

**Nešťastný kvasnice,
měl jsem jich mít více,
vrátím se do Žďáru,
naložím si káru,
až po postranice.**

Při závěru písničky trakař kluci odvezou ze scény a hned se vrátí. Zbylé nejmenší děti:

Já chci hrát na buchty!

Já ne!

Já chci na chleba!

Ne, ne,ne...

Velká děvčata se baví pozorováním vznikajících zmatků a zasáhnou:

Ne,ne, ne, - na mlýnek!... Malý kolo, velký kolo...

(rovnají děti do kroužku; mísa slouží jako bubínek k udávání rytmu, Ivanka udá *energicky* start)

A jedem!

Meleme, meleme...

dětská hra na mlýnek; třídobý takt, v kruzích, chůze tlesknutím na 1. a 3.dobu, kroužky proti sobě. Vyzkoušíme, jestli by neměli začít malí sami, velcí se potom přidají; celkem 4x + 4x. Signál ke konci může být úderem na mísu.

Jiné energické dítě: **Já umím jinej mlejnek! Klapoty, klapoty...**

Energické dítě gestem rozdělí kroužky na dvě skupiny a ujme se dirigování:

**Klapoty, klapoty,
klap xxx klap klap.**

1.verš hluboké hlasy, 2.verš se přidá jemnými hlásky. 2x po sobě, 2x společně rychleji.

A jiné energické dítě vyběhne a zaškemrá a po něm ruhé, třetí, čtvrté, čímž se vytvoří základ pro čtyři skupiny:

Žito...

a pšenice..

mouka...

i krupice...

ostatní postupně přiskakují do skupinek, až se rozjede škádlení (v rytmu, opět se zrychluje), je přerušeno zvoláním: (Centrem je boj o mísu)

Buchty!

(kratičká dramatická pauza pro rozhodování, kdo kam přeběhne)

Vdolky!

Opakuje se 3x, vítězí **Buchty!**

Buchty usednou a obrovskými gesty zadělávají v rytmu imaginární těsto. Nadsázka, “dřina”, druhá půlka sleduje s pobavením, zpívá spolu:

**Zadělala na buchty, na buchty
studenou vodou, vodou, studenou vodou.
Na kolenou válila, stále mu je chválila,
že dobrý budou dou dou,
že dobrý budou.**

Druhá skupina “vyráží” a naznačuje “maštění” buchty nad hlavami sedících, kteří přestávají zpívat a skončí nazemi ve štronzu.

**Potom mu je mastila, mastila,
svíčkou lojovou vou, vou svíčkou lojovou,
aby mu jen zacpala, aby mu jen zacpala
hubu dudlavou vou vou,
hubu dudlavou.**

Energická Simona popadne mísu, postaví se do středu a zvolá líbezně:

A teď jinak!

Velcí tančí za doprovodu hudby, malí se odsunou, sledují a zpívají s nimi. Znovu táž písnička, ale “jemně”, ovšem opět s nadsázkou, jak to jsou schopni vyjádřit...:

Zadělala na buchty....

a hned navazuje:

**Pekla vdolky z bílé mouky,
sypala je perníkem,
házela je Honzíčkovi
vodevřeným vokýnkem.**

**Paňmáma to uviděla,
ňák se jí to nezdálo,
že bude mít pro pntátu
potom vdolků moc málo.**

**Tyhle vdolky, milá holka,
už bude jest tatíček,
když Honzíček má rád sladký,
běž mu dát pár hubiček.**

(Pozn.: u prostřední skupiny zpívajících nepodporovat tzv. *Posunčinu*, t.j. rádoby vtipné komentování gesty, které není dětem vlastní...Kde bude mísa?)

Malé energické škemravé dítě: **A kdy budem hrát na chleba?**

A hned nový mumraj.

Já jsem hospodyně!

Já jsem děvečka!

Já taky!

My jsme bochničky!

Bochničky se usadí po diagonále, část velkých zavolá, druhá část z opačné strany :

Tady je pec!

Tady je komora!

Hospodyně s děvečkami “válejí” hlavičky -bochníčky, něžně, ale svižně:

**Mísím, mísím boží dárek,
až pomísím, budu válet,
až poválím, budu píct,
až upeču, budu jíst!**

Poodstoupí a všichni sledují “kynutí”. Bochníčky “kynou”, starší se vyptávají, děvečky zkoušejí prstem po zádíčkách:

Kynete, kynete?

Kyneme, kyneme...

Přenesou bochníčky do pece, ostatní jim pomohou. Kdyby to bylo nepřírozně tiché, mohou zvolat:.

Šup do pece!

Všichni čekající se shromáždí před pecí, v chumlu, po diagonále:

Sbor: **Ještě není dost?**

Hospodyně: **Ještě není dost!**

Sbor: **Ještě není dost?**

Bochníčky si postupně plácnou rukama na zem a opřou si hlavičky o lokty.(Rytmizovaně, plác, plác, plác...) Štronzo.

Hospodyně pak zvolá: **Už je dost!**

Velcí (i ti u pece či komory pomohou) běží k bochníčkům, nesou je do komory. Na koho se nedostane, rychle přecupitá sám.

Z hemžení opět štronzo. Všichni. Ticho.

Malé hladové dítě: **Já už mám hlad.**

Jiné radostné dítě se zvedne: **Já mám k svačině chleba!**

Malé děti odbíhají svačit, velcí se za nimi loudají.

Moudrá dívka (sebere zapomenutou mísu, pozastaví se a povzdychne: **Dobrý přijde i chleba, když koláče nejsou!**

Vzadu svačínový ruch jako:”dej mi kousnouout” “.. hele, já mám dva rohlíky,”.. chichotání..ale už mimo jeviště..- - a to je tentokrát KONEC!